

Ankestyrelsens brev til Næstved Kommune

Opfølgning på tilsynsudtalelse om Næstved Kommunes støtte til Arena Næstved

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner (herefter tilsynet) udtalte sig den 24. september 2025 om Næstved Kommunes støtte til Arena Næstved og kommunens tilsyn med støtten.

Vi skrev bl.a., at Næstved Kommune yder den erhvervsdrivende fond Arena Næstved såvel driftsstøtte som anlægsstøtte, at Arena Næstved både varetager kommunale og ikke kommunale opgaver, og at kommunen herefter ikke med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kan yde anlægsstøtte til Arena Næstved.

Vi bad byrådet om at oplyse, hvad vores udtalelse gav byrådet anledning til. Vi bad særligt byrådet redegøre for, hvad udtalelsen gav kommunen anledning til i forhold til kommunens ydelse af anlægsstøtte til Arena Næstved. Vi bad også byrådet redegøre for, om vores bemærkninger gav anledning til noget i forhold til kommunens tilsyn med det øremærkede driftstilskud. Vi bad kommunen om at være opmærksom på EU-statsstøttereglerne.

Næstved Kommune har den 18. december 2025 sendt kommunens svar af 16. december 2025. Svaret er godkendt på et møde i byrådet den 16. december 2025. Kommunen har den 19. december 2025 eftersendt et notat til kommunen om sagen fra advokatfirmaet [A]. Notatet fremgår af byrådets sag på mødet den 16. december 2025.

Vi beder Næstved Kommune om, når de oplyste initiativer er gennemført eller senest om 6 måneder, at orientere os om status i forhold til gennemførsel af initiativerne.

Opfølgning på kommunens redegørelse

27. marts 2026
J.nr. 26-4089

Ankestyrelsen
Nytorg 7, 2. sal
9000 Aalborg

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-12.00

Næstved Kommune har i sit svar oplyst følgende:

"I lyset af Ankestyrelsens vejledende udtalelse af 24. september 2025 har kommunen gennemgået udtalelsen og søgt ekstern bistand til besvarelsen af Ankestyrelsens spørgsmål.

På den baggrund kan byrådet svare følgende:

- Næstved Kommune har ydet både anlægs- og driftsstøtte til Arena Næstved.
- Næstved Kommune er som følge af den kommunale anlægsstøtte forpligtet til at sikre, at Arena Næstved kun varetager kommunale opgaver.
- Arena Næstved har imidlertid i en årrække udøvet både kommunale og ikke-kommunale opgaver.
- Kommunens støtte til Arena Næstved er herudover givet uden iagttagelse af EU-statsstøttereglerne, og i hvert fald dele af kommunens støtte til Arena Næstved må derfor antages at udgøre ulovlig statsstøtte.

Kommunen vil nu tage skridt til at opgøre, i hvilket omfang støtten er ydet i strid med statsstøttereglerne, og – i det omfang kravet ikke er forældet – tilbagesøge sådan støtte. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om kommunen herudover har pligt til, hhv. mulighed for at tilbagesøge støtte i henhold til tilbagekaldelseslæren.

Da Næstved Kommune har ydet anlægsstøtte gennem tiden, vil kommunen fremover sikre, at Arena Næstved udelukkende udøver kommunale opgaver.

Kommunen vil sikre dette gennem krav til Arena Næstved om ændrede vedtægter, så det af vedtægterne udtrykkeligt fremgår, at Arena Næstved alene må varetage kommunale opgaver. Herudover vil kommunen præcisere dette i kommende tilskudsaftaler med Arena Næstved, samt i øvrigt føre øget tilsyn med opgavevaretagelsen via indsigt i regnskaber, møder med Arena Næstved mv."

Tilsynet har noteret oplysningerne om de initiativer, kommunen nu vil iværksætte i forhold til at opgøre omfanget af støtte, der måtte være ydet i strid med statsstøttereglerne, og – i det omfang kravet ikke er forældet – tilbagesøge sådan støtte, og at kommunen herefter vil

vurdere, om den herudover har pligt til/mulighed for at tilbagesøge støtte.

På baggrund af byrådets oplysninger om, at kommunen fremover vil sikre, at Arena Næstved udelukkende udøver kommunale opgaver, gør tilsynet ikke mere på nuværende tidspunkt.

Vi lægger vægt på oplysningerne om, at kommunen fremover vil sikre sig dette gennem ændringer i Arena Næstveds vedtægter, præcisering og understregning heraf i kommende tilskudsaftaler samt et øget tilsyn med Arena Næstveds opgavevaretagelse.

Vi forudsætter i den forbindelse, at kommunens hidtidige tilsyn gennem dialogmøder, indsigt i regnskaber og revisorerklæringer mv. justeres og målrettes således, at kommunen sikrer, at Arena Næstved fremover udelukkende varetager lovlige kommunale opgaver. Dette er forudsætningen for at kommunens anlægsstøtte har hjemmel i kommunalfuldmagtsregler. Vi henviser i den forbindelse også til præciseringen af vores udtalelse nedenfor.

Vi forudsætter desuden, at kommunen sikrer sig, at kommunens støtte – anlægsstøtte og driftstilskud – fremover er i overensstemmelse med statsstøttereglerne.

Vi bemærker, at vi ved opslag på kommunens hjemmeside er blevet opmærksomme på, at der af beslutningsprotokollen for et møde i Økonomiudvalget den 19. januar 2026 fremgår et orienteringspunkt om fremtidige aktiviteter i Arena Næstved. Vi er blevet opmærksomme på punktet på baggrund af en artikel i Sjællandske Nyheder den 17. januar 2026. Det fremgår af protokollen, at Økonomiudvalget på mødet godkendte et vedhæftet notat med de fremtidige rammer for Arena Næstveds aktiviteter, indtil andet er besluttet.

Vi har noteret os, at der i notatet under punktet Aktiviteter med "et lovligt kommunalt formål" bl.a. er anført udleje på markedsvilkår efter princippet om lovlig overkapacitet. Som eksempel på kulturaktiviteter er bl.a. anført "Oktoberfest med optræden, livemusik, dans og spisning".

En kommune, som har en større kapacitet, for eksempel i produktionsapparatet, bygninger eller overskydende produktion, end den selv kan bruge, har som udgangspunkt ikke hjemmel i kommunalfuldmagtsregler til at sælge overkapaciteten. Under visse betingelser kan det dog være lovligt for en kommune at sælge

overkapacitet på det almindelige marked og således i et vist omfang f.eks. udleje ledige lokaler, bygninger og grunde på markedsvilkår og dermed varetage erhvervsvirksomhed. Vi henviser bl.a. til afsnit 3.1.1.2.2.3. om overkapacitet og afsnit 3.1.1.2.2.7. om udleje af fast ejendom mv. i forslag til lov om kommunal og regional erhvervsvirksomhed, publiceret på høringsportalen den 11. marts 2019.

Tilsynet gør opmærksom på, at det umiddelbart er vores retsopfattelse, at princippet om lovlig overkapacitet som en undtagelse til forbuddet mod, at kommuner driver erhvervsvirksomhed, kun kan anvendes, når der er tale om kommunens egen produktion eller kommunens bygninger/ejendom. Det er på den baggrund også vores umiddelbare retsopfattelse, at en privat aktør, der modtager støtte fra kommunen, ikke med henvisning til undtagelsen kan anvende "overkapacitet" i form af dele af sin ejendom, bygning mv. til udlejning.

Vi beder kommunen om at inddrage dette i det videre arbejde med at sikre, at Arena Næstved fremover alene varetager lovlige kommunale opgaver.

I det omfang kommunen vurderer, at "Oktoberfest med optræden, livemusik, dans og spisning" udgør en lovlig kommunal aktivitet, beder vi desuden kommunen om at redegøre nærmere for kommunens vurdering af hjemmelsgrundlaget herfor, samt hvordan opgaven adskiller sig fra f.eks. julefrokoster.

Vi har umiddelbart ikke bemærkninger til de øvrige punkter i notatet, som vi forstår, er et notat om rammerne for Arena Næstveds midlertidige aktiviteter indtil indgåelse af en ny partnerskabsaftale. Vi forudsætter, at kommunen konkret vurderer, at der i de enkelte tilfælde er tale om lovlige kommunale interesser.

Vi forudsætter, at de nødvendige initiativer er iværksat eller vil blive iværksat i den nærmeste fremtid.

Vi beder Næstved Kommune om at orientere os, når ovennævnte initiativer er gennemført eller senest om 6 måneder, at orientere os om status i forhold til gennemførelse af initiativerne.

Fondsretlige forhold

Advokatfirmaet [A] har i sit notat til kommunen vurderet, at kommunen i henhold til erhvervsfondsloven er væsentlig gavegiver, og at dette har betydning for de mulige fremtidsscenarier.

Vi har noteret, at advokatfirmaet i den forbindelse har vurderet, at tilsynet har haft kendskab til oplysninger om, at kommunen havde overdraget en række arealer til Arena Næstved til 1 kr. pr. grund. [A] har desuden bemærket, at kommunen i forbindelse med nærværende sag oplyste til tilsynet, at kommunen yder anlægstilskud og -lån samt driftstilskud til Arena Næstved.

Tilsynet bemærker i den forbindelse, at vi ikke har kompetence til at tage stilling til fondsretlige forhold, herunder om en kommune er stifter eller må anses for væsentlig gavegiver i henhold til erhvervsfondsloven og dermed i alle fondsretlige henseender sidestilles med fondens stifter. Det skyldes, at det henhører under Erhvervsstyrelsen. Vi henviser kommunen til eventuelt at kontakte Erhvervsstyrelsen for nærmere vejledning om kommunens aktuelle rolle i forholdet til fonden.

Vi bemærker også, at forholdet ikke ændrer noget i forhold til vores udtalelse af 24. september 2025 om, at Næstved Kommune yder såvel driftsstøtte som anlægsstøtte til Arena Næstved, at Arena Næstved både varetager kommunale og ikke kommunale opgaver, og at kommunen herefter ikke med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kan yde anlægsstøtte til Arena Næstved.

Præcisering af særskilt punkt i tilsynets udtalelse om kommunens tilsyn med støtten

Tilsynet skrev i udtalelsen af 24. september 2025 et særskilt punkt om kommunens tilsyn med det øremærkede driftstilskud.

Vi skrev bl.a., at vi var enige med Næstved Kommune i, at den kan yde øremærket driftsstøtte til Arena Næstveds lovlige kommunale opgaver. Vi skrev også, at det øremærkede driftstilskud ikke må overstige omkostningerne til de aktiviteter, kommunen kan støtte, da tilskuddet i modsat fald vil komme ikke kommunale opgaver til gode.

Henset til, at Næstved Kommune yder anlægsstøtte til Arena Næstved, og at fonden således kun må udøve lovlige kommunale opgaver, finder tilsynet anledning til at præcisere denne del af vores udtalelse.

I tilfælde, hvor kommunen yder anlægsstøtte, skal kommunen løbende

føre tilsyn med, at støttemodtageren kun varetager lovlige kommunale aktiviteter. Aktiviteter, der opfylder kommunalfuldmagtsreglernes betingelser for accessorisk virksomhed, er efter tilsynspraksis ikke til hinder for, at kommunen yder anlægsstøtte. I en situation, hvor kommunen således har ydet anlægsstøtte, kan kommunen også give driftsstøtte til lovlige kommunale opgaver. Kommunen skal i den forbindelse føre tilsyn med, at der kun er tale om lovlige kommunale opgaver, herunder at driftsstøtten ikke går til eventuel accessorisk virksomhed, som varetages af støttemodtageren.

Vi burde ikke have skrevet "øremærket støtte" i det omhandlede afsnit i udtalelsen, idet begrebet i den anvendte forstand kun vil være relevant i en sammenhæng, hvor kommunen alene yder driftsstøtte – men altså ikke anlægsstøtte – til en modtager, der varetager såvel kommunale som ikke-kommunale formål.

Vi henviser i øvrigt til vores udtalelse af 24. september 2025.

Vi offentliggør dette brev på www.ast.dk i anonymiseret form.

Venlig hilsen

Julie Sinkbæk Juuel

Kopi er sendt til:

[B]

[C]

[D]